

Zápis z jednání Volební a mandátové komise Akademického senátu MU (VaMK)

ustavené Akademickým senátem MU (AS MU) ve volebním období 2021-2024

Termín konání: pátek 27. 2. 2023 • 16:00-16:50 • Kounicův sál RMU s možností připojení členů a hostů přes MS Teams

Přítomni: RNDr. Milan Baláž, Ph.D.; prof. MUDr. Milan Brázdil, Ph.D.; Jan Hroudný; Mgr. Josef Kraus, Ph.D.; Mgr. Adam Kyselica; Mgr. Petr Mokry, Ph.D.; doc. Mgr. Jan Obdržálek, Ph.D.; Mgr. Petr Vurm, Ph.D.; Adam Wechsler; Karel Frnka; Bc. Tomáš Vojtíšek

Omluveny: doc. Mgr. Maria Králová, Ph.D., Mgr. Kateřina Holíková.

Hosté: prof. JUDr. Radim Polčák, Ph.D.

Mgr. Bc. Michal Koščík, Ph.D.

Mgr. Josef Menšík, Ph.D.

Mgr. Damir Solak

Mgr. Daniel Jirků

Program:

1) Úvod

2) Věcné teze novely Volebního řádu AS MU

3) Různé

1) Úvod

Na úvod předseda komise Dr. Baláž přivítal přítomné a konstatoval komisi za usnášeníschopnou, následně se přešlo k hlavnímu bodu programu.

2) Věcné teze novely Volebního řádu AS MU

Předseda komise konstatoval, že hlavním cílem tohoto jednání je vyjádřit se z pozice členů VaMK k věcným tezím novely Volebního řádu AS MU (VŘ). Tento dokument byl vytvořen pracovní skupinou, jejímiž členy jsou prorektor Polčák, předseda VaMK Dr. Baláž, Mgr. Jirků, předseda KAP Dr. Koščík, předseda AS MU Dr. Menšík a Mgr. Solak.

Dále následovala diskuse k jednotlivým tezím, tak jak jsou uvedeny v dokumentu, který byl komisi poskytnut před zasedáním a který tvoří přílohu tohoto zápisu.

1. *Úprava volební aplikace v rámci IS MU*

Na listopadovém zasedání AS MU bylo konstatováno, že by byla vhodná úprava volební aplikace v IS. Nyní se čeká na reakci vývojářů IS. Předseda Baláž dále poukázal, že by bylo vhodné, kdyby po podání kandidatury přišel kandidátovi potvrzující email. I z důvodu bezpečnosti. Mgr. Kyselica pak uvedl, že by bylo příhodné, kdyby oznámení o kandidatuře chodilo celé VaMK. Předseda Baláž souhlasí a uvádí, že nynější praxe byla, že komise měla možnost vidět předložené kandidatury, což poskytovalo jistou zpětnou vazbu a umožňovalo v případě malého počtu podaných kandidatur opakovaně informovat členy příslušné akademické obce o sběru kandidatur. Z toho důvodu by podle něj bylo vhodné, aby i nadále měla komise možnost dostat informaci o podání kandidatury, i kdyby volební programy a jiné podrobnosti zůstaly skryty.

2. Řešení stávající disproporce ohledně délky funkčního období senátora, která se projevila v souvislosti s nástupem senátorů za FaF MU

Předseda Baláž uvedl, že se jedná se primárně o legislativní problém, nikoli o problém, na jehož řešení by se měla podílet VaMK. Pravděpodobně bude řešeno přechodným ustanovením Volebního řádu AS MU.

3. Unikátní výkon volebního práva

Může nastat problém při doplňovacích volbách AS MU, jelikož VŘ uvádí, že každý člen akademické obce MU přísluší k jednomu volebnímu obvodu, a tedy v případě stávajících členů a náhradníků AS MU je nutné zabezpečit, aby v doplňovacích volbách neuplatnili své aktivní či pasivní volební právo v jiném volebním obvodě. Předseda Koščík upřesnil, že se jedná o problém v případě více úvazků zaměstnanců nebo studií studentů, kdy by teoreticky jedinec mohl patřit k více fakultním obvodům. Problém by mohl nastat nikoli jen při další kandidatuře, ale také při hlasování, jelikož by mohlo dojít k tomu, že by se přihlásil k jinému okrsku, než za který kandidoval/hlasoval v minulosti. Mgr. Kyselica uvedl, že v případě zaměstnanců je o něco jiná situace než u studentů, jelikož studenti hájí zájmy studentů nehledě na fakultu. Proto by rád odlišoval i toto. Předseda Koščík také uvedl, že může dojít i k situaci, kdy je student, typicky Ph.D. zároveň i zaměstnancem. Proto pokud nějak měnit, tak by toto ovlivňoval u všech skupin, a nerozlišoval by. S tímto Mgr. Kyselica nesouhlasil.

Předseda Baláž uvedl, že v platném znění VŘ v případě, kdy student či akademik kandiduje a není zvolen jako člen ani náhradník, může kandidovat i volit v doplňovacích volbách i v jiném volebním obvodě, než ke kterému se přihlásil v předchozích řádných volbách. Předseda Koščík uvedl, že tuto volnost by ponechal, jelikož již nyní je malý zájem o kandidatury do senátu, ale

nesouhlasil s jednoznačností znění. Upozornil na situaci Mgr. Solaka, kdy měl kandidovat za ESF. Na toto reagoval Mgr. Solak, konstatoval, že za ESF nikdy do AS MU nekandidoval, a stejně tak nesouhlasil ani s malým zájmem, kdy upozornil, že v doplňovacích volbách pro SKAS bylo i několikanásobně více kandidátů na jedno místo v komoře. Co se volnosti týče, s tímto souhlasil, a uvedl, že souhlasí s tím, co již na některém z předešlých zasedání uvedl předseda Baláž: náhradník by v doplňovacích volbách neměl kandidovat za jiný obvod, i v případech, kdy by teoreticky mohl. Dále upozornil na zaměňování pojmů okrsek/obvod v poskytnutém dokumentu. Předseda Koščík reagoval, omluvil se za mýlku v kandidatuře Mgr. Solaka v doplňovacích volbách. Také konstatoval, že v případě, kdy je možné se vzdát funkce, mělo by být možné se dát vzdát i náhradnictví. V takovém případě pak by mohl bývalý náhradník hlasovat či kandidovat v jiném obvodu.

Předseda Menšík pak uvedl, že zpochybňuje bezproblémovost předpisu, jelikož čl. 2, bod 3 d) je napsáno, že si při vlastním hlasování hlasující vybírá obvod, a on předpokládá, že si jej vybírá na celé funkční období AS MU. Předseda Baláž uvedl, že on tento výběr chápe pouze v kontextu daných voleb. Předseda Menšík reagoval, že tento bod je nutné vyjasnit. Předseda Koščík uvedl, že i jelikož je voleb celá řada, podle něj by bylo velmi problematické a těžké nějak formulovat nebo technicky toto omezit. Navíc vnímá poměrně velkou možnost podání případných stížností.

Předseda Baláž uvedl, že padla řada dotazů i na to, jak se toto bude vztahovat k fakultním senátům, kdy člen akademické obce může být členem např. dvou fakultních senátů, v případě příslušnosti ke dvěma akademickým obcím fakult. Doc. Obdržálek uvedl, že je zde argument v tom, že v takovém případě by volil dva různé zástupce. Mgr. Kyselica poukázal, že se jedná o dvě různá práva, být volen a volit. Také, že v případě zaměstnanců a pracovněprávních vztahů je situace oproti studentům naprosto odlišná. Předseda Menšík toto uzavřel s tím, že i když se předešlé znění jevílo bezkonfliktní, konflikt se tam nachází, a proto je potřeba jej řešit. Předseda Baláž uvedl, že tento problém nastává jen v případě doplňovacích voleb. Dále konstatoval, že jsou zde dva možné pohledy, buď liberální, kdy se přihlášení do daného volebního obvodu týká pouze každých jednotlivých voleb a konflikt pozice člena či náhradníka lze řešit požadováním čestného prohlášení, v němž se konkrétní lidé vzdají účasti v doplňovacích volbách v jiném volebním obvodě, za nějž jsou nyní členy či náhradníky AS MU. Alternativně lze vytvořit funkcionalitu v IS MU, která by toto řešila fixací příslušnosti každé osoby k jednomu volebnímu obvodu po celé funkční období, před touto možností však varuje s ohledem na to, že by se jednalo o další a dosud neprovozenou funkcionalitu aplikace E-volby, která by mohla zavdat příčinu četným stížnostem na průběh voleb, které by následně VaMK musela řešit.

Předseda Koščík uvedl, že případný zánik mandátu člena či náhradníka by se měl vztahovat až k začátku hlasování ve volbách, nikoli k okamžiku podání kandidatury v jiném volebním obvodu, než za který nyní vykonává svá práva dle VŘ.

4. *Losování*

Předseda Baláž uvedl, že alternativou losování by mohl být soubor fakult, ze kterého by byly fakulty postupně vyřazovány, a po vyřazení všech by byl tento soubor opět o všechny fakulty doplněn. Předseda Menšík uvedl, že podle něj by nejlepším řešením bylo fakulty, které byly při přípravě řádných voleb vylosovány, pro losování v jedněch bezprostředně následujících řádných volbách vyřadit ze souboru fakult, z nichž se losuje, posléze je opět do souboru vrátit. Předseda Koščík uvedl, že podle něj by nebylo dobrým řešením vytvořit pořadí fakult na několik volebních období dopředu.

5. *Zjednodušení úpravy lhůt při vypisování voleb*

Jedná se o zkrácení lhůt, vlastní hlasování ale není zkráceno pod jeden týden. Jde o změnu, která má umožnit rychlou realizaci doplňovacích voleb v průběhu funkčního období senátu.

6. *Úprava zpracování osobních údajů kandidátů*

Předseda Koščík uvedl, že nyní kandidáti zveřejňují to, co sami chtějí. Je otázka, zda se budou při kandidatuře zveřejňovat nějaké povinné informace. Předseda Baláž uvedl, že velké množství informací o každém kandidátovi včetně pracovně právních vztahů k různým součástem univerzity je standardně dostupné v IS MU. Předseda Menšík uvedl, že nějaká doplňková informace se možná může týkat studijních výsledků či publikací. Předseda Koščík ale uvedl, že studijní výsledky se nemusí zveřejňovat a zobrazené publikace se také dají ovlivnit. Uvedl, že tato úprava by měla smysl ve chvíli, kdy by bylo povinné zveřejňování určitých informací. Doc. Obdržálek uvedl, že toto by neomezovalo, pokud chce student např. zveřejnit výsledky jako součást konkurenční výhody, může. Mgr. Kyselica s tímto souhlasil.

7. *Povolání náhradníka*

Zavádí se neodkladné povolání náhradníka, komise souhlasí.

8. *Přizvání vyhlášovatele voleb k projednání stížnosti.*

9. *Odpadnutí možnosti odvolání se proti rozhodnutí volební komise o vyřízení stížnosti a explicitní vynětí stížností dle VŘ z působnosti nové směrnice o ochraně práv na MU.*

Dosud platí, že stížnost proti volbám se podává VaMK, která tuto stížnost zprocesuje. Pokud stěžovatel požaduje druhou instanci, v tuto chvíli tak funguje vlastní senát. Podle předsedy Baláže je však principiálně špatné, aby senát rozhodoval o nějaké svojí části. Po úpravě VŘ by komise rozhodla o podané stížnosti, a stěžovatel by se v případě nesouhlasu s vyřízením své stížnosti musel obrátit na soud. Předseda Koščík uvedl, že bude potřeba zabezpečit, aby bylo rozhodnutí komise v takových případech řádně evidováno jako správní rozhodnutí.

10. *Postavení Volební a mandátové komise a institut náhradníků*

Zůstávalo by zachováno, aby fakulty měly ve VaMK své zástupce.

11. *Rozšíření možností k rozhodnutí o opakování části voleb (hlasování) nebo prodloužení hlasování komisí*

Navrhována možnost prodloužení voleb, např. při technických problémech v IS MU, aby nebylo nutné celé volby opakovat, i s ohledem na 7denní dobu trvání voleb. Dále aby bylo možné, že by sama komise rozhodla o nutnosti opakování voleb či jejich části, když dojde k názoru, že byla porušena pravidla voleb. Bez nutnosti, že by komise musela obdržet stížnost.

12. *Volební okrsky v rámci fakult*

Vzhledem k nejasné motivaci takové úpravy se k ní komise nevyjádřila.

3) Diskuse

Mgr. Solak tlumočil podnět Mgr. Floriana ohledně řazení kandidátů v aplikaci. Poukázal na to, že řazení podle abecedy nemusí být vždy plně spravedlivé. Navrhl, aby se kandidátům generovalo náhodné pořadí. Předseda Koščík navrhl, že by bylo možné kandidáty také řadit podle termínu odeslání kandidatury. Souhlasil ale i s náhodným rozvržením. Mgr. Solak dodal, že v případě velmi početných kandidátek je podle něj nejspravedlivějším rozvržením náhodné, jelikož kandidáti by mohli doplňovat kandidatury po celou dobu možnosti podávání, a tím pádem by mohli být opět znevýhodňováni. Doc. Obdržálek uvedl, že on sám by preferoval řazení podle abecedy, pokud by se ale mělo řazení upravovat, byl by spíše pro náhodné řazení než řazení podle uzavření kandidatury.

Předseda Menšík se zeptal, zda by k tomuto měla komise přijmout usnesení. Prorektor Polčák uvedl, že není nutné, aby komise přijímala usnesení ohledně projednání tezí, požádal ale o zápis s diskusí zaznamenanou jednotlivě ke každému bodu tezí.

Zasedání ukončeno 16:50.

Zapsala: Markéta Vlachová

Ověřil: Milan Baláž

Příloha zápisu: projednávané znění dokumentu VĚCNÉ TEZE NOVELY VOLEBNÍHO
ŘÁDU